

Štórski ŽELEZAR

LETO XXXI

1987

SEPTEMBER

ŠT. 9

GLASILO DELAVCEV DELOVNE ORGANIZACIJE ŽELEZARNE ŠTORE

SREČANJE UPOKOJENCEV ŽELEZARNE

Na Teharjih pri Mlinarjevem Janezu je bilo v soboto, 5. 9. 1987, srečanje upokojencev Železarne. Srečanja se je udeležilo okoli 600 upokojencev in predstavnikov TOZD in DSSS. Upokojence je na prireditvenem prostoru pričakala godba na pihala, ki je igrala za boljše razpoloženje. Prisotne je najprej pozdravil predsednik KPO Srečko Senčič, dipl. ing., ki je v svojem pozdravnem govoru orisal trenutno stanje v železarni in tako seznanil upokojence s problemi, s katerimi se danes v železarni srečujemo. Poudaril je velik prispevek, ki so ga v

težkih časih povojne graditve vložili upokojenci Železarne. Nato sta se v imenu upokojencev za pripravljeno srečanje Železarni zahvalila predsednik društva upokojencev Štore in Jernejšek Friderik v imenu vseh povabljenih. Po kosilu je ob zvokih narodno-zabavnega ansambla potekalo družabno srečanje. Pri vseh prisotnih je bilo vidno dobro razpoloženje in sreča ob srečanju s starimi delovnimi tovariši. Odpravili smo se med upokojence in se z njimi pogovarjali; ob tej priliki so nam povedali:

(Nadaljevanje na 2. strani)

Udeleženci srečanja upokojencev v dobrem razpoloženju

O aktivnostih sindikata do konca letošnjega leta pišemo na 7. strani

Pomembnost transporta postaja vedno bolj prisotna tudi pri nas. Članek o tem objavljamo na 6. strani.

PO NESREČI V JEKLARNI

Več kot pol leta je minulo od takrat, ko je v delovni nesreči v Jeklarni izgubilo življenje pet naših sodelavcev. Od nesreče pa do danes smo se v železarni ves čas zavedali tragike, da naših sodelavcev ni več med nami. Pomagali smo ublažiti bolečino domačih in tudi materialno pomagati družinam delavcev, ki so življenje izgubili v tej najtežji nesreči v zgodovini Železarne Štore. Družinam pokojnih delavcev je bilo nakazano skupaj 7.469.120 din in reči moramo, da pomoč drugih delovnih organizacij še prihaja, tako da bo znesek, ki ga bomo izplačali družinam umrlih, še večji.

Po nesreči je bilo na osnovnih sredstvih ugotovljenih 650 milijonov din škode. Zavarovalnica nam je povrnila 550 milijonov dinarjev, vendar to ni vsa materialna škoda, ki smo jo utrpeli v železarni pri tej nesreči. Zaradi zastoja v proizvodnji na prvi konti nam je izpadlo v Jeklarni kot tudi v Valjarni II za 3,06 milijarde dinarjev dohodka in bi v normalnih pogojih lahko ustvarili za 2,5 milijarde din višji poslovni sklad.

V železarni se zavedamo, da so posledice delovne nesreče v jeklarni močno prizadele celoten delovni kolektiv. Poleg materialne škode, ki smo jo utrpeli, in kjer ne bo možno nadomestiti izpada dohodka, imamo še vedno pred seboj izgubo neprecenljivih življenj naših sodelavcev, ki so za vedno odšli. Res je, da bomo družinam umrlih še naprej pomagali, vendar življenj se ne da povrniti.

Zato na tem mestu poudarjamo še enkrat vso tragiko in težo te nesreče predvsem z namenom, da bi vsi v železarni opravljali svoje dolžnosti tako, da do podobnih nesreč ne bi več prihajalo.

PLAČILNA SPOSOBNOST NAŠE DELOVNE ORGANIZACIJE

Po dogodkih v zvezi z menicami Agrokomerca iz Velike Kladuše, o katerih je bilo v vseh sredstvih javnega obveščanja obilo povedanega pa malo pojasnjenega, naše bralce verjetno zanima, s kakšnimi problemi se srečujemo v naši delovni organizaciji v zvezi s plačili. Zato smo za razgovor prosili direktorja Sektorja za finančne in računovodske posle tov. Franjo Košec, dipl. oec., da nam pojasni, kako v železarni občutimo krizo plačilnega prometa.

Razgovor objavljamo na 4. strani

KDO IZDELUJE INDUSTRIJSKE PEČI

Po TV dnevniku smo lahko v ponedeljek, dne 7. 9. 1987, videli in slišali, da so v IMP, TOZD v Slovenskih Konjicah izdelali novo elektroobložno peč za novosadsko livarno v sodelovanju s strokovnjaki Inštituta Jožef Stefan in Železarne Štore.

V sedmi številki našega glasila pa smo v članku o delu našega Inženiringa med drugim prebrali, da smo v Železarni realizirali projekt industrijskih peči za livarno 27. Mart iz Novega Sada.

Spraševali smo se, kdo je pravzaprav nosilec posla na teh industrijskih pečeh, ki smo jih začeli izdelovati v Štoreh. Ali nam ni morda smetano iz tega posla pobral nekdo drug in ali bomo prepuščali mirno ta posel, s katerim bi bilo na jugoslovanskem tržišču letno za 10 milijonov nemških mark nadomeščenega uvoza?

Kot odgovor na ta vprašanja objavljamo na 7. strani telex, ki so ga poslali iz TMP, TOZD ISO Slovenske Konjice.

SREČANJE UPOKOJENCEV ŽELEZARNE

(Nadaljevanje s 1. strani)

POKLŠEK Jože – rojen 1909. leta in že 19 let v pokoju. 30 let je delal v Železarni; najprej je delal na »placu«, potem pa kot kovač v mehanični delavnici. Dejal je: »Na srečanje prihajam, kadar lahko. Imam namreč težave z nogami. Zelo sem vesel, kadar se srečam z vzdrževalci. Od tistih, ki smo delali skupaj, živi samo še Ivenčnik Anton, ostali so pomrli. Nekdaj smo v kovačiji delali vse ročno, danes pa je mehanična delavnica že zelo modernizirana. Pred osmimi leti sem izgubil ženo, zdaj živim pri hčerki. S pokojnino sem zadovoljen. Doma imam še kovačijo, kakršna je bila včasih, vendar ne morem več delati. Žal mi je, da jo sin ni prevzel naprej.«

IVENČNIK Anton – star 79 let, od leta 1966. v pokoju. Dejal je: »S Poklškem sva tu najstarejša kovača in skupaj sva ogromno delala, vse ročno, danes je delo bolj mehanizirano. Žal mi je, da ne morem več delati, ker me je prizadela kap.« Potem sta se v razgovor zapletla dva stara kovača: še vedno

velik in močan, žal že zgrbljen Poklšek in manjši ter širokih ramen Ivenčnik. Obujala sta spomine na vse tiste težke dni, ko jima je žarečo železo žgalo oči.

V pogovor smo povabili še mlajšega upokojenca **VIDECA Alojza** iz Kompol, ki je delal tudi v mehanični, na koncu pa na Elektroplavžu. V pokoju je šele štiri mesece. Rekel je: »Poklška poznam že od 1949. leta, ko sva delala skupaj v mehanični, kjer sem bil zaposlen kot varilec-rezalec. V primerjavi z današnjim časom je bilo nekdanji velik problem dobiti delo.«

Videc nam je povedal zanimivo zgodbo o tem, od kod ime Store: Proti Laški vasi je bil rudnik, kjer so kopali premog; ker so »štorali« pod zemljo, so temu kraju dali ime Store. Potem pa je Videc dejal: »Po štirih mesecih, odkar sem se upokojil, še vedno vstajam ob petih zjutraj kot nekdanj. V štiridesetih letih sem dvakrat zamudil, enkrat pa sem bil na disciplinski, ker sem s svojo družino šel skozi tovarno in so me pri tem ujeli vratarji.«

Majaronc Franc, Šuster Ignac, Romih Jurij

Našemu razgovoru se je pridružil tudi **ŠUSTER Ignac**, ki je 11 let v pokoju in je prej delal kot pečar v Valjarni I. Povedal je: »Vedno hodim na vsa srečanja in sem vesel, da se tovarna spreminja na boljše. Tudi Valjarna I. se je precej spremenila od takrat, ko sem kot pečar obzidoval vse tri peči. Zdaj živim v Kozjem, kjer sem si zgradil hišo, prej pa sem ves čas bil v Storah. S »penzijo« nisem zadovoljen. Ko mi poštar prinese pokojnino, mi je nerodno podpisati, tako je nizka. Kot posledica svojega dela imam danes probleme z zdravjem, predvsem pa me muči hrbtenica.«

Majaronc Franc – delal je v Jeklarni 35 let, v pokoju je dve leti. O svojem počutju kot upokojenec je dejal: »Kar nekaj časa sem imel probleme s tem, da sem imel obču-

tek, potem ko sem bil že v pokoju, da moram v službo. Ta občutek je sedaj minil. Glede svojega zdravja lahko rečem, da mi odpovedujejo noge.« V hecu je dodal: »Treba jih bo zamenjati.«

Romih Jurij – pred upokojitvijo je delal pri varnostni službi, prej pa v Valjarni I. Dejal je: »Preden sem se zaposlil v Železarni, sem delal v rudniku, tako da sem bil težkega dela navajen. Po tolikih letih službe je pokojnina premajhna.«

Jurijev bratranec **Franc Romih** je 38 let delal v Železarni, dve in pol leti pa je bil v taborišču. Povedal je: »Doma sem iz Svetine in večinoma sem hodil peš na »šiht«. Najprej sem delal v Valjarni, potem pa v investicijskem skladišču. Kot upokojenec Železarne sem vesel, da nas niste pozabili in se priporočam za naslednja srečanja.«

Poklšek Jože, Videc Alojz, Ivenčnik Anton

Eden izmed najstarejših delavcev mehanične delavnice je **Franc Tajhmajster**, ki se je v Železarni zaposlil leta 1938, od 1945. pa do 1972. je delal v mehanični kot varilec: »Udeležujem se srečanj, kadar le morem. Posebej sem vesel srečanj z vzdrževalci, s katerimi imam še vedno dobre stike; z njimi se pogovarjam o delu nekdanj in danes in ugotavljam, da je primerjava nekako sto proti ena. Nekdaj smo delali ogromno nadur, tako sem bil 36 ur skupaj na »šihtu« na plavžu ob defektu. Takrat smo sicer dobili hrano, vendar temu ni bilo tako ob drugih prilikah, ko smo bili po cele dneve v tovarni. Bil sem zraven, ko smo pognali jeklarno, plavž in generatorje. Zgodilo se je, da smo včasih bili že oblečeni za domov, pa smo se morali vrniti na delo. Velikokrat smo tako delali pozno v noč, potem prespali na konjski štali, zjutraj pa zopet odšli na »šiht«. Če si se pri teh nevarnih pogojih kaj upiral, si imel opravka z UDBO. Sam sem nekoč zahteval, naj me rajši zaprejo, kjer bom imel vsaj

toplo hrano in šipe na oknih. Tako smo na primer od 1952. do 1964. leta delali po 12 ur na plavžu. In če pomislim na vse to, se ne čudim, da imamo danes težave z zdravjem (npr. jaz imam težave s srcem), po drugi strani pa se čudim, da smo sploh še tako čili.

Zaradi vsega tega ne razumem, zakaj so pokojnine tako nizke?«

Tajhmajster Franc

Filip Hrastnik – je eden izmed najstarejših železarniških upokojencev, saj je star 89 let in je pričel delati v Železarni Store leta 1912. Dejal je: »Kot 14-letni sem se začel učiti v Železarni za ključavničarja in potem delal kot ključavničar v Železarni. Že 30 let sem v pokoju; tako stari delavci kot sem jaz, mislim, da so še samo trije. Stanujem v Storah in si še mnogo stvari sam naredim. O času, ko sem delal v Železarni, pa se še zelo malo spominjam.

Anton Kumperger – v Železarni je začel delati leta 1947. O svojem delu v železarni je pripovedoval: »Začel sem delati v Valjarni I., kjer sem delal 10 let. Ingote smo nalogali na roke, saj ni bilo žerjavov, in to med prostim časom, ko nismo valjali. Namesto čaja smo pili jabolčnik. Iz Valjarne I sem odšel na plavž, kjer sem delal kot žerjavovodja. 25 let sem delal na štirizmenskem delu; ko so bili remont, pa smo delali od zore do mraka. 10 let smo v Storah delali udarniško, in sicer 40 ur na mesec. Celo Lipo smo zavravali. Danes pa imam nizko pokojnino, zakaj tako? Na stanovanje sem čakal 10 let in sem ga dobil šele, ko sem to vprašanje sprožil v prisotnosti predsednika jugoslovanskih sindikatov. V naši družini se železarska tradicija nadaljuje, saj tudi sin dela v železarni.

Filip Hrastnik

Na pol za šalo je dejal: »Če bo manj-kalo ljudi, nas lahko kar pokličejo; prišli bomo!«

Kumperger Anton

RAZGOVOR Z NAŠIMI UPOKOJENCI

(Nadaljevanje z 2. strani)

Jože Vrečar – je eden najstarejših še živčih štorskih livarjev. O svoji burni delovni dobi je dejal: »Železarni sem se začel učiti za poklic livarja leta 1925. Ko sem se izučil, sem odšel v strojno livarno, v Maribor. Od tam sem šel v vojsko. Leta 1930 sem se zaposlil v Emajlirani, od tam sem odšel v Holandijo delat v rudnik, kjer sem bil do leta 1935. V letu 1936 sem se zopet zaposlil v Železarni, kjer sem do leta 1941 delal v livarni. Nato sem odšel najprej v Nemčijo, potem na Češko, leta 1944 sem se vrnil domov in odšel v partizane. 25. julija 1945 sem začel delati zopet v naši delovni organizaciji, kjer sem delal vse do upokojitve leta 1964. Doma sem iz Prožinske vasi. O delu v livarni lahko rečem, da je bilo prej predvsem ročno delo, a bila je večja disciplina, sedaj je pa ni.

Vrečar Jože

Horvat Jože in Mihevc Franc tretji in četrti z desne med tistimi ki stojijo

Franc Mihevc – kot upokojenec Valjarne I sem ga izbrala za najin pogovorček izmed skupine upokojencev tega TOZD. Simpatičen sogovornik, ki šteje že sedeminosemdeset let, mi je želel povedati veliko, vendar nama razmere niso bile najbolj naklonjene. Razpoloženje udeležencev je dalo vedeti, da se dobro počutijo in zabavajo. Ob petju prisotnih mi je tovariš Mihevc povedal, da je upokojen že 26 let, a da je v železarni delal 41 let. Je vdovec, živi skupaj s sinom, ki zanj tudi poskrbi. Zdravje mu še kar dobro služi, s pokojnino je tudi zadovoljen.

Za srečanje upokojencev meni, da ni lepšega kot to, če se takole dobijo in povesejijo.

Jože Hrovat – tudi tov. Hrovat je upokojenec Valjarne I, vseskozi je delal kot varilec. Upokojil se je leta 1964 z 42 leti delovne dobe. Sedaj je star 79 let. Kot vdovec živi s svojimi sorodniki, ki jim po svojih močeh tudi pomaga pri dnevnih opravilih. Lepo skrbijo zanj. Tudi s pokojnino je zadovoljen. Počuti se še kar zdravega, le noge mu nagajajo.

Za srečanje upokojencev pravi, da je to enkratno doživetje.

Marija Oberžan – v Železarni je delala od leta 1958 na različnih delih, nazadnje v skladišču prodaje. Leta 1983 se je upokojila z 32 leti delovne dobe. Za upokojitev se je odločila ob izpolnitvi prvega pogoja, ker je začutila, da ne zmore več toliko kot prej.

»Najprej sem si privoščila dopust ob jadranski obali, tako da je bila premostitev brez posebne praznine. Tudi danes, ko preživljam dneve ob svojih domačih, mi ni nikoli dolgčas. Razumemo se, družbo mi delajo tudi vnučki. Prosti čas izkoristim za branje, gledanje televizije in vrtičkarstvo.

Žal mi je samo, da zaradi zdravstvenih razlogov ne morem hoditi v hribe sedaj, ko bi za to imela več možnosti kot prej, ko sem hodila v

Oberžan Marija

službo. Srečanje upokojencev je nekaj enkratnega. Rada se srečam z bivšimi sodelavci, s katerimi nas vežejo skupni spomini na delovna leta v Železarni.«

Vinko Škore – tov. Škore se je upokojil invalidsko pred šestimi leti. Imel je 38 let delovne dobe. V železarni je delal nazadnje kot poslovođa skladišča.

Tov. Vinko se ob najinem pomenkovanju rad spominja let nazaj, kjer vse je delal in s katerimi sodelavci je preživljal delovna leta. Žal mu je, da se v železarni ustavlja proizvodnja na Elektroplavžu z mislijo, kam zaposliti delavce tega TOZD: »Menim, da bi se železarna kvečjemu morala širiti, ne pa da ustavljam proizvodnjo v obratih. Zanima me, ali je za te delavce poskrbljeno?«

Ob tem sicer nekoliko hitrem in motenem pogovoru sem od tov. Škorca izvedela, da je s pokojnino kar zadovoljen; dobiva jo tudi žena, tako kar lepo živita. Hodita na »vikend«, malo se ukvarjata z obdelavo zemlje. V bistvu je polno zapo-

Škore Vinko

slen, kot sam pravi, nikoli mu ni dolgčas. Tudi otroci ju obiskujejo.

Dogajanje v železarni spremlja preko Štorskega železarja, ki ga redno in rad bere.

O srečanju upokojencev je povedal: »Tu ne najdem pravih besed, občutki so enkratni. Srečen sem, da spregovorim in se povesejim z bivšimi sodelavci.«

Srečko Petrušič, ki jo je rešil pred uničenjem. Na tem mestu se mu zahvalujemo za skrb za ohranitev kulturne dediščine železarne.

Pozivamo vse, pri katerih se nahajajo stare fotografije, dokumenti in predmeti, ki pričajo o zgodovini Železarne Store in kraja Štor, da se oglasijo v Področju za samoupravna razmerja in informiranje, kjer bi želeli vsaj evidentirati te zgodovinske dokumente oz. se dogovoriti o njihovem prevzemu ali odkupu, tako da bi lahko, takrat ko bo to možno, predstavili vse zbrano kot zgodovinsko zbirko železarne.

Ce kdo kaj ve o tej sliki naj nam to sporoči v uredništvo

Izlet v zgodovino Železarne

Pred nami je fotografija iz daljnega leta 1883. Na sliki so delavci in uslužbenci rudnika in plavža Store. Slikani so verjetno na območju bivše SM jeklarne, saj so v ozadju vidne hiše, od katerih dve še danes stojita. V ospredju slike sedijo predstavniki vodstva družbe, uslužbenci in mojstri, v naslednjih vrstah pa delavci. Po značilnih kleščah, ki se niso spremenile do današnjih dni, lahko spoznamo med njimi valjarje. Kovači držijo v rokah kladiva; tu so še pudlarji in v ozadju rudarji in tesarji. Poleg delavcev so na sliki še posamezni izdelki takratne tovarne, to so gredice in razni kovani ter liti izdelki.

Na sliki je 162 delavcev in uslužbencev takratne tovarne v Storah, katerih obrazi so zelo jasni in morda bi lahko kdo spoznal med njimi svojega prapradedca.

To sto štiri leta staro fotografijo nam je prinesel v uredništvo ing.

RAZGOVOR O PLAČILNI SPOSOBNOSTI NAŠE DELOVNE ORGANIZACIJE S TOV. KOŠEC FRANJO, dipl. oec.

(Nadaljevanje s 1. strani)

Železar:

Po ugotovljeni plačilni nesposobnosti makedonskega, črnogorskega in kosovskega gospodarstva, ki se je sicer skušala sanirati, je sedaj z izdajo nekritičnih menic Agrokomerca plačilno nesposobno postalo še gospodarstvo Bosne in Hercegovine. Če prištejemo še zgubaše po drugih republikah, lahko poenostavljeno rečemo, da skoraj polovica jugoslovanskega gospodarstva ni sposobna redno plačevati svoje obveznosti. Kako se vse to odraža na finančnem poslovanju Železarne Store?

Košec:

Nelikvidnost OZD se dajansko vedno hitreje širi po vseh republikah, seveda zaenkrat še manj v Hrvatski in Sloveniji. Neredno plačevanje terjatev se odraža v naši DO na bistveno poslabšani tekoči likvidnostni situaciji, negativno vpliva pa tudi na dohodek. Za poravnavo naših vsakodnevni obveznosti smo prisiljeni najemati kratkoročne kredite ne samo v bankah, ampak na podlagi sporazumov o medsebojnem poslovnem sodelovanju tudi na t. i. sivem trgu, kjer so obresti že nenormalno visoke. Prav tako moramo zaradi z limiti omejenih možnosti v banki eskontirati – prodajati menice pred njihovo dospelostjo tudi na t. i. sivem trgu eskonta menic, kjer je eskontna stopnja bistveno višja kot v banki.

Poleg plačevanja višjih obresti, ki posredno skozi revalorizacijske odhodke in neposredno kot realni del obresti zmanjšujejo dohodek, je potrebno ogromno časa za iskanje kreditov in eskont menic, zlasti v sredini meseca, ko se v večini OZD izplačujejo OD in proti koncu meseca, ko je treba banki obvezno vrniti kratkoročne kredite. Kreditodajalce in interese za eskont menice iščemo v navedenih kritičnih obdobjih po vsej Sloveniji, kjer pa se je likvidnost tudi že poslabšala. Izdajamo tudi lastne menice, in to stalno do zgornje meje odobrenih avalnih limitov v banki.

Železar:

Verjetno bi bilo nemogoče pričakovati, da bo plačilna nesposobnost gospodarskih subjektov ostala samo v sedanjih okvirjih. Človek ima občutek, da se na področju zadolževanja jugoslovanskega gospodarstva stvari poslabšujejo in da se plačilna nesposobnost izredno hitro širi. Kako vi ocenjujete pogoje finančnega poslovanja Železarne v prihodnosti?

Košec:

Menim, da se bo likvidnost jugoslovanskega gospodarstva še slabšala, da bo vedno več primerov nelikvidnih OZD, in to tudi v Sloveniji. Finančna situacija našega gospodarstva je že več let zaskrbljujoča, o čemer se je dosti pisalo. Vendar ugotavljamo, da je bilo zelo malo, če je sploh bilo, realiziranih ukrepov za finančno konsolidacijo gospodarstva v okviru programov stabilizacije in finančne konsolidacije gospodarstva.

Tudi v naši DO sedanje razmere ne kažejo na izboljšanje finančne situacije in z njo tekoče likvidnostne situacije v krajšem času. Pogoji gospodarjenja izven DO, na katere nimamo vpliva, se bodo še zaostrovali, zato bomo morali več (in to čimprej) narediti sami na področjih, kjer lahko vplivamo, vsak v okviru svojih zadolžitev in odgovornosti.

Železar:

Po objavljenih poslovnih rezultatih za prvo polletje se je ocenjevalo, da uspevamo finančne obveznosti do naših dobaviteljev v redu izpolnjevati. Nakazani so bili problemi v zvezi s financiranjem našega razvoja, ki se trenutno razrešujejo, vendar je kljub temu bila poudarjena zaskrbljenost v zvezi s formiranjem kvalitetnih finančnih virov za pokrivanje naših skladov in tudi osebnih dohodkov. Katere ukrepe bomo v Železarni na področju finančnega poslovanja izvajali za zagotovitev poslovanja na zdravi finančni osnovi?

Košec:

Lahko rečem, da smo še v prvem polletju letošnjega leta obveznosti do dobaviteljev, kot tudi ostale, v redu poravnali. V zadnjem času smo se na tem področju tudi mi začeli »slabše obnašati«, tako npr. ne plačujemo, razen izjemoma, meničnih obresti dobaviteljem, prelagamo nakazila obveznosti, pri katerih ni določenega datuma nastanka dolžniško up-

niškega razmerja, tudi skušamo »zamakniti« DUR, itd. V zvezi s tem pa moram pripomniti, da so kršitve določil zakona o zavarovanju plačil med uporabniki družbenih sredstev sankcionirane.

Likvidnostna situacija se je v naši DO poslabšala v začetku t. l., delno kot posledica finančnega primanjkljaja dolgoročnih virov za kritje dolgoročnih naložb, izkazanega v zaključni bilanci sredstev in virov za leto 1986, delno zaradi slabšanja finančne discipline naših kupcev in tudi slabših poslovnih rezultatov v tekočem letu.

Za izboljšanje finančnega poslovanja je nujno potrebno zmanjšati finančni primanjkljaj dolgoročnih virov, ki se je od 31. 12. 1986 do 30. 6. 1987 še povečal, tako da imamo v bilanci sredstev ob polletju t. l. le še 55 % dolgoročnih naložb kritih z ustreznimi, dolgoročnimi lastnimi in tujimi viri. Finančni primanjkljaj je možno zmanjšati z zmanjševanjem dolgoročnih naložb, tj. investicij v OS in zaloge, finančne naložbe pa so že praktično fiksne (obveznosti za infrastrukturo, posojilo za manj razvite, itd.) in s povečanjem dolgoročnih virov. Lastne dolgoročne vire je možno povečati iz čistega dohodka, seveda ob doseganju boljših poslovnih rezultatov, tuje dolgoročne vire pa s pridobitvijo dolgoročnih kreditov in sovlaganj. Pri bankah je dolgoročne kredite zelo težko dobiti, ker je v letošnjem letu znana praktično ničelna rast bančnih naložb, pravtako je težko pridobiti sovlaganje, ker je dosti OZD v težki finančni situaciji.

Med poslovnimi cilji, ki smo jih postavili za drugo polletje t. l., sta pozitivno poslovanje z ostankom čistega dohodka za poslovni sklad ter zmanjšanje zunanjih kratkoročnih kreditov ob obvladovanju tekoče likvidnosti. Za realizacijo navedenih ciljev so med ukrepi zmanjšanje zalog, povečanje proizvodnje in realizacije, stalna oblika izterjave zapadlih terjatev, omejitev investicij v OS, obvladovanje stroškov in še drugi. Kot je znano, je poslovne cilje in ukrepe sprejel DS DO, vsi zaposleni v Železarni Store pa se moramo prizadevati za izvajanje sprejetih ukrepov in doseganje zastavljenih ciljev, realizacija le-teh bo pripomogla k izboljšanju finančnega položaja DO.

Kljub temu, da že od začetka t. l. dajemo dovolj informacij o težki finančni situaciji in o hitrem slabšanju tekoče likvidnosti, seveda tudi o finančnih rezultatih poslovanja, s katerimi ne moremo biti zadovoljni, imam občutek, da se veliko zaposlenih, tudi takih, ki opravljajo zelo odgovorna dela in naloge, ne zaveda ali pa se ne želi zavedati, da smo dejansko v težkem finančnem položaju in da je izboljšanje tega dosti odvisno ravno od nas vseh.

Železar:

V Železarni so poznani problemi v zvezi s kratkoročnim zadolževanjem delovne organizacije, ki je nekako izbilno na plan ob začetku letošnjega leta. Zanima nas, kolikšna je ta zadolženost danes in kaj je potrebno storiti za to, da bi se dolg zmanjšal?

Košec:

Kratkoročna zadolžitev Železarne Store, če upoštevamo kratkoročni dolg v IB SOZD SŽ Ljubljana, LB – Splošni banki Celje ter pri OZD, znaša okrog 7 milijard dinarjev, kar je le malo manj, kot je finančni primanjkljaj dolgoročnih virov. To pomeni, da dejansko financiramo velik del dolgoročnih naložb z nekvalitetnimi, neustreznimi, dragimi zunanjimi kratkoročnimi krediti, ki pa jih je poleg tega še vedno težje pridobiti in še težje vračati. Za zmanjšanje kratkoročne zadolženosti je potrebno izboljšati finančni položaj DO. O ukrepih za izboljšanje finančnega položaja sem že govorila, realizacija le-teh pa ni možna v kratkem času. Med ukrepi, z realizacijo katerih bi vsaj delno zmanjšali kratkoročno zadolženost in jih moramo začeti izvajati takoj oz. jih delno že izvajamo, so: ažurna evidenca odprtih terjatev, izterjava zapadlih terjatev na terenu, sodna izterjava, zmanjševanje odlivov, itd. Pri zmanjševanju odlivov smo dolžni prispevati vsi, in to s čim bolj racionalno porabo vseh oblik sredstev.

Železar:

Trenutno je v naši javnosti eden izmed najbolj uporabljenih terminov beseda menica. Ali bi nam lahko v kratkem pojasnili, kako poteka menično poslovanje v naši železarni in s katerimi problemi se pri tem srečujemo?

Košec:

Beseda menica je postala zelo popularna z Agrocomercovo afero, o kateri se dosti govori in piše, ni pa še dokončno znano, kakšen bo njen epilog. V »Delu« je bil 24. avgusta letos objavljen intervju s tov. Jankom Smoletom pod naslovom, ki že sam dosti pove: »Če pri Agrokomercu ne bomo dosledni, nas bo to pripeljalo v finančni samomor«.

Menično poslovanje se v dokaj širokem obsegu odvija tudi v Železarni Store. Menice, ki so vrednostni papirji, uporabljamo predvsem kot sredstvo jamstva, kot kreditno sredstvo in kot plačilno sredstvo. Če se omejim na menice pri kratkoročnem poslovanju, kjer se uporabljajo v največjem obsegu, moram omeniti vsaj dve vrsti menic, in to: prejete menice, s katerimi nam kupci poravnajo svoje terjatve, ter lastne menice, ki jih sami izdajamo in z njimi poravnavamo obveznosti dobaviteljem. Poravnava kupca z menico pomeni odloženo plačilo, saj lahko znaša zapadlost menice do 90 dni, zato se s kupci ob sklepanju pogodb oz. aneksov dogovorimo o strukturi plačil – koliko lahko plača z menico in koliko mora plačati z gotovino. Seveda mora kupec za čas kreditiranja, tj. od dneva zapadlosti plačila fakture do dneva zapadlosti menice, obračunati

(Nadaljevanje na 5. strani)

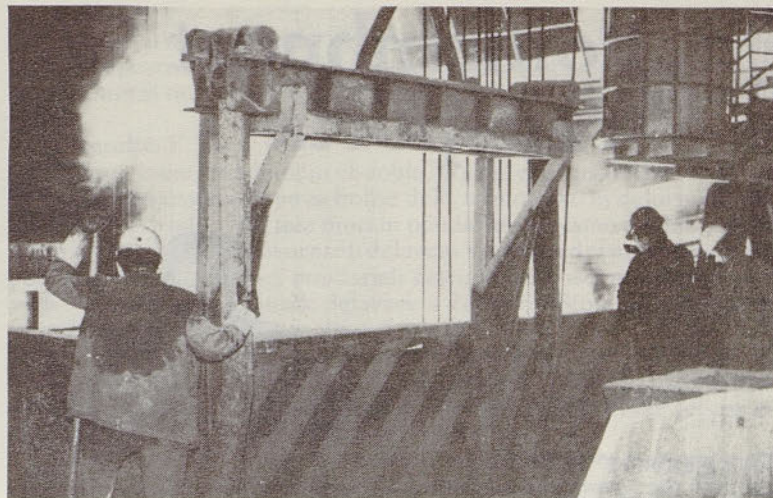
O NAŠEM SAMOUPRAVLJANJU

Na seji delavskega sveta, ki je bila pred kratkim, je ob imenovanju za predsednika KPO tovariš Srečko Senčič, dipl. ing., poudaril, da pričakuje pri opravljanju svoje funkcije veliko pomoč samoupravnih organov, ki morajo pokazati več samoiniciative kot dosedaj. V nekem smislu nas je ta poziv najodgovornejšega človeka železarne spodbudil k razmišljanju o tem, koliko pravzaprav v železarni samoupravljamo in kakšne so možnosti za nadaljnji razvoj samouprave.

Če skušamo ugotoviti, kje se na področju samoupravljanja nahajamo, moramo najprej opredeliti celoten družbeni kontekst, v katerem samoupravni sistem deluje. Pri tem ni toliko bistveno, kako te pogoje za razvoj samoupravljanja opredeljuje Ustava, Zakon in razni politični razglasi. Nas predvsem zanima, kako so ti pogoji podani v stvarnosti. Če na stvari gledamo iz tega zornega kota, moramo reči, da so pogoji za delovanje samoupravnega sistema daleč od tega, da bi za njih rekli, da samoupravljanje spodbujajo. Razne trditve o tisoč ljudeh, ki v SFRJ o vsem odločajo, ter o mogočnih centrih odtujene politične moči žal niso le konstrukti sovražnikov naše socialistične usmeritve, ampak prej realnost, s katero se vsak dan srečujemo in ki pride v najbolj krutih oblikah na plan ob raznih »škandalih«. Najbolj svež primer je verjetno izdajanje nekritičnih menic Agrokomerca iz Velike Kladuše. Z izdajo menic za okoli tristo novih milijard je bil še enkrat dodobra zamajan naš že tako šibak gospodarski sistem. Če skušamo rekonstruirati, kako je lahko do takšne diverzije prišlo, bi korenine tega dejanja našli prav v tem, da so vodilne politične strukture in mogočni posamezniki v bankah in gospodarstvu izkoristili svojo moč in nedotakljivost ter v pogojih stihije jugoslovanskega gospodarstva po principu »lako čemo« izpeljali to malverzacijo leta. Trdimo lahko, da je bila v celoti izpeljana mimo samouprave in da se delavcem o njej ni niti sanjalo. Ti centri moči pa z raznimi ukrepi prav tako vsakodnevno vedrijo in oblačijo v Jugoslaviji. Človek ima občutek, da je tem centrom moči, ki so locirani v vrhovih države in partijske oblasti, ljudstvo deveta briga, pred ljudskim nezadovoljstvom pa jih zelo dobro ščiti ves represivni aparat. Tako za odločanje skupščin in za ostale demokratske načine odločanja ostaja vedno manj prostora.

Ta celotna družbena klima ima svoj vpliv tudi znotraj tovarniške ograje. Za odločanje delavcev o večini vprašanj v zvezi z razporejanjem dohodka, cenah in o splošnih pogojih gospodarjenja ni več prostora. O tem se odloča izven delovne organizacije; v večini primerov se lahko znotraj delovne organizacije odločamo samo o tem, kako se bomo raznim ukrepom prilagajali, pa še tu smo z zakoni, družbenimi dogovori ali resolucijami zelo omejeni. Tako je samouprave v tovarni vedno manj, kar je posledica stanja v družbi, in sicer da se o najvažnejših stvareh odloča v ozkih krogih.

To, da se o vedno manj stvareh odločamo v tovarni, ter dejstvo, da obstaja splošno nezadovoljstvo s stanjem v družbi, se pri ljudeh kaže predvsem z njihovo pasivnostjo in nezainteresiranostjo, ne pa s sprožanjem iniciativ na samoupravni ravni za spremembo stanja. Ta splošna

Če težko delamo, moramo tudi odločati

nezainteresiranost pa ni, kot je pred časom izjavil eden izmed naših najvišjih funkcionarjev, dobra lastnost »našega čudovitega ljudstva«, ki vse tegobe prenaša, ampak predstavlja izredno negativno zadevo za usodo nekega naroda oziroma države. Takšna lastnost je pozitivna samo za oblastnike, saj takšnemu ljudstvu laže vladajo. Z nezainteresiranostjo in pasivnostjo v današnjem času lezemo v vse večjo bedo, tako materialno kot tudi intelektualno. V svetu, kjer je iniciativa posameznika oziroma skupine osnova tehničnega napredka, pač ne moremo z našo pasivnostjo prosperirati. Ali drugače rečeno: verjetno je bolje, če se določeno stanje tudi na konfliktni način razreši, kot pa, da se stanje skuša ohraniti zaradi ljubelega miru in se stvari ne spreminjajo. V tem ljubelem miru se potem vsak posameznik po svoje znajde.

Trdimo, da je stanje samoupravnega odločanja pač posledica stanja, v katerem se nahaja celotna družba, kjer je za odločanje izjemno zožen prostor, v družbi pa vlada splošna pasivnost in nezainteresiranost. To se vidi pri nas v tem, ko analiziramo sicer obsežne dnevne rede vseh samoupravnih organov; vidimo, da je v njih malo odločanja o bistvenih stvareh, ko pa potem seje potekajo, ni prave iniciative s strani delegatov.

Ko razmišljamo, kako to stanje izboljšati, ne moremo mimo dejstva, da splošna družbena klima v tem trenutku ni naklonjena kakšnemu širšemu razmahu samoupravljanja na vseh ravneh. Toda kljub temu smatramo, da se moramo v železarni znebiti občutka, da se pač na področju odločanja ne da ničesar storiti, da smo tudi na tem področju popolnoma odvisni od okolja in da imamo lahko samo toliko samouprave, kolikor nam je dajejo drugi. Tudi pravico do odločanja si moramo vzeti, podaril nam je ne bo nihče. Vprašanje pa je, koliko te pravice hočemo, saj le-ta ne pomeni samo pravice, ampak tudi dolžnost odgovornosti za svoje odločitve. Tu pa se pojavi problem, in sicer: najlaže je, da si rečemo, naj o stvareh čimveč odločajo drugi, mi pa se bomo brigali za sebe. Ko na koncu z odločitvami nismo zadovoljni, se zopet tolažimo s tem, da se nas vse skupaj nič ne tiče. Toda dejstvo ostaja, da nas je takšna miselnost pripeljala do tod, do koder smo prišli in še naprej tonemo. Pri tem na veliko kritiziramo, sami pa nismo pripravljeni nič narediti, kot da se to dogaja drugim, ne nam in da zato nismo nič krivi. Pri tem pozabljamo, da si bomo že za naša stara leta pripravili kaj slabo osnovo za preživetje naše starosti, da ne govorimo o naših potomcih, katerim bomo verjetno prepuščali bedo in siromaštvo v sicer cvetoči Evropi. In ne smemo se čuditi, če nas bodo naši zanamci prav sovražno spraševali, kaj ste storili za to, da nam ne bi zapustili takšnega stanja, saj ste imeli možnosti na samoupravnih organih, skupščinah itd. Ko bomo odgovorili, da se pač ni dalo nič narediti, bodo verjetno samo zamahnili z roko in v njihovih očeh bomo ostali krivci in strahopetci. Morda se nam vsaj za to splača v okviru naše samouprave prevzeti iniciativo za to, da bomo prihajali s predlogi za izboljšanje stanja, se sami odgovorno odločali in tudi zavrnili očitne nesmisle, pa naj stoji za njimi, kdor hoče.

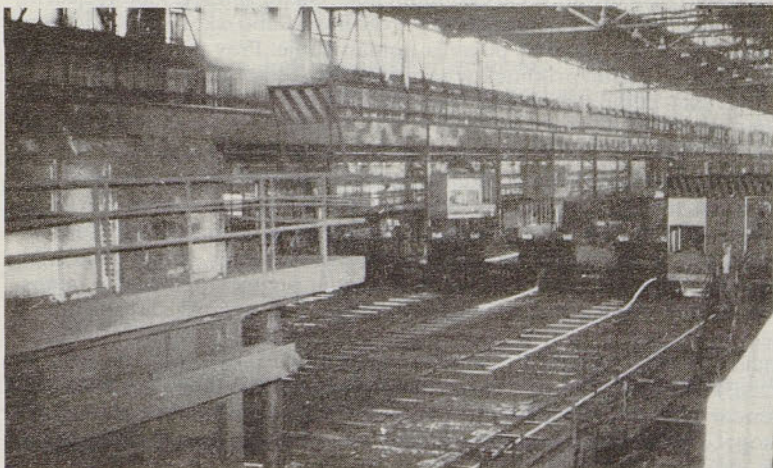
Urednik

Plačilna sposobnost naše DO

(Nadaljevanje s 4. strani)

in plačati t. i. menične obresti. Menične obresti obračunavamo v večini primerov sami in vedno redkejši so tisti kupci, ki menične obresti plačujejo brez tožbe. Vsako prejeto menico moramo vsebinsko zelo natančno prekontrolirati in voditi o vsaki menici posebno evidenco. Menice delno porabimo za poravnavo obveznosti do dobaviteljev, delno jih eskontiramo, del menic pa zadržimo in jih ob njihovi zapadlosti predložimo na vnovčenje v SDK Celje. To so predvsem menice z manjšo vrednostjo in take, ki jih ne moremo niti eskontirati niti indosirati. Lastne menice izstavljamo tudi za poravnavo obveznosti do naših dobaviteljev, seveda v mejah bančnega avalnega limita, ki nam ga banka odobri na podlagi naše vloge in podatkov o višini realizacije ter vrednosti nabave surovin in materialov za posamezne TOZD. Tudi o lastnih menicah vodimo dosledno evidenco za vsako menico do njene zapadlosti, ko moramo zagotoviti na žiro računu v SDK Celje sredstva za njeno pokritje. Zaradi težke likvidnostne situacije tudi mi pri poravnavi obveznosti do dobaviteljev ne moremo več izpolnjevati vseh dogovorjenih plačilnih pogojev, tj. glede strukture plačil, plačevanja meničnih obresti, itd.

Menično poslovanje je zlasti poznano bančnim in finančnim delavcem. Delavci, ki delajo na meničnem poslovanju, morajo dosledno upoštevati določila zakona o zavarovanju plačil ..., določila zakona o menici in vsa druga zakonska določila ter predpise, ki se nanašajo na menično poslovanje. Finančno poslovanje ima svoje zakonitosti in stroga pravila, vendar kot je izjavil v navedenem članku tov. Smole: »Finančna stroka pri nas ni priznana. Vsi politiki za vse te zadeve mnogo bolje vedo, zlasti za t. i. kreditne konstrukcije, premoščanje, ...«

Pomembnost transporta

Razgovor z direktorjem TOZD Transport Martinom Korzetom, ing.

O tem, da je odprema dokončane proizvodnje izrednega pomena za poslovanje naše delovne organizacije, že dolgo vemo. O tem, kaj smo storili za izboljšanje odpreme in na področju Transporta, pa vemo bolj malo, zato smo se o teh vprašanih pogovorili z direktorjem TOZD Transport, tovarišem **Martinom Korzetom, ing.**, ki je o tej problematiki dejal: »Se vedno se srečujemo s konicami v odpremi in o tem priča priloženi grafikon s komentarjem. Bistvo je, da še vedno odpremljamo gotovo proizvodnjo na koncu meseca, kljub temu da proizvodnja kontinuirano teče. Pri nas se to kaže tako, da nam ob konicah primanjkuje ljudi, medtem ko so na druge dneve manj zaposleni; to povzroča dodatne nadure in poslabšuje ekonomičnost našega dela. Drug problem, ki ga ob konicah občutimo, je problem z vagoni, ki jih naročamo kampanjsko. Problem v zvezi z vagoni v tem trenutku čutimo predvsem pri specialnih vagonih, kjer so daljši roki naročanja in ti vagoni kasnijo tudi po teden dni, čeprav bi morali prispeti v železarno v treh dneh od naročila. Pri navadnih vagonih ta problem ni tako občuten. Zavedamo se, da ima kasnitev odpreme na poslovanje železarne velik vpliv, zato delamo vse, da bi zaradi nas do teh kasnitev ne prihajalo. Poudariti je potrebno tudi, da problem transporta prihaja v ospredje predvsem v zimskih mesecih, ko se srečujemo s tako imenovanimi transportnimi omejitvami, ki so posledica zatrpčnosti ranžirnih postaj. V tem času tudi cestni transport ne funkcioniira normalno. Kar se tiče železnice, je trenutno velik problem, da 30 % lokomotiv stoji zaradi okvare. Vzrok je v tem, ker ni rezervnih delov in se lokomotiv ne da popraviti. Tako se dogaja, da na ranžirnih postajah stojijo kompozicije vagonov, ker ni lokomotiv, ki bi jih vlekle.

Glede transportne tehnike v železarni moramo poudariti, da smo v zadnjem času kupili precej transportnih sredstev, vendar se žal tudi ta tehnika, s katero razpolagamo, vedno bolj stara. Kamione bi bilo potrebno vsakih 5 let zamenjati, pa tega ne delamo, ker ni denarja za nove. Tako se pojavljajo problemi z rezervnimi deli in pogostimi okvarami. Glede tovornjakov ugotavljamo, da za nas niso primerna vozila tipa TATRA, kar je tudi ugotovitev drugih, zato predvidevamo, da bi ta vozila zamenjali za vozila tipa TAM, tako da bi imeli enoten vozni park in se ne bi pojavljali problemi z rezervnimi deli itd. Pri železniškem prometu nam kljub temu, da smo nabavili dve Diesel lokomotivi tipa Jembach, ostaja še vedno ena zastarela Diesel lokomotiva, s katero imamo veliko stroškov – pogosta popravila in dvakrat večjo porabo goriva kot pri novih lokomotivah. Imamo še tudi eno parno lokomotivo, ki je bolj strateškega značaja. Pri zamenjavih naših transportnih sredstev se zavedamo, da bomo morali predvsem zasledovati večjo ekonomičnost. Glede viličarjev lahko rečem, da imamo majhnih viličarjev celo preveč in so slabo izkoriščeni, medtem ko se pri težkih viličarjih pojavlja pomanjkanje. Prav tako nam manjka pri viličarjih raznih priključkov za nakladanje sodov, pločevine itd. Glede avtodvigala lahko rečemo, da ni problemov, ker smo ga kupili pred kratkim.

Spregovoriti je potrebno tudi o delavcih v TOZD Transport, kjer so delovni pogoji zelo slabi. Poudariti moramo, da naši delavci, ki delajo pri premiku, nimajo benificirane delovne dobe tako kot tisti, ki delajo na železnici, čeprav so v nekem smislu delovni pogoji pri nas slabši. Tudi nagrajevanje pogojev dela znotraj Železarne ni ustrezno, saj naj bi se vrednotenje teh delavcev približalo vrednotenju pogojev delavcev v neposredni proizvodnji. Prostori, v katerih delajo naši delavci, so prav tako v veliki meri neprimerni in razdrobljeni po celi železarni. Mnogi od njih nimajo niti svojih sanitarij. Želimo si, naj bi bila transportna dejavnost lokacijsko na enem mestu – razmišljamo o prostorih sedanje aglomeracije, vendar bi za preureditev tega bilo potrebno veliko finančnih sredstev, mogoče več kot za novogradnjo, da jih v doglednem času v okviru TOZD ne moremo zagotoviti.

ODPREMA GOTOVIH PROIZVODOV V MESECU AVGUSTU 1987

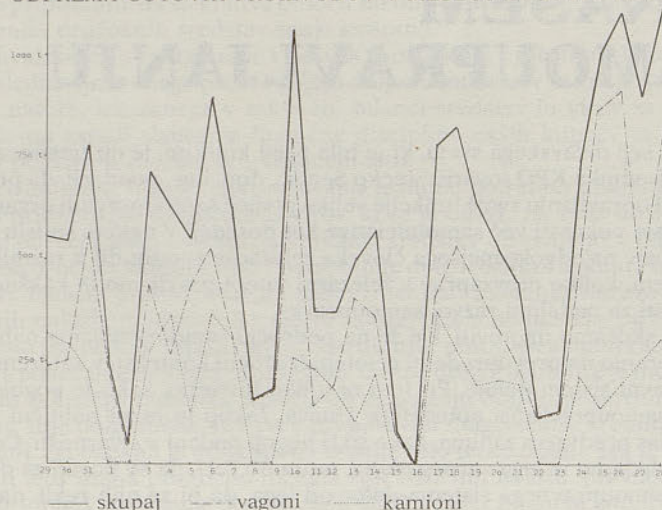
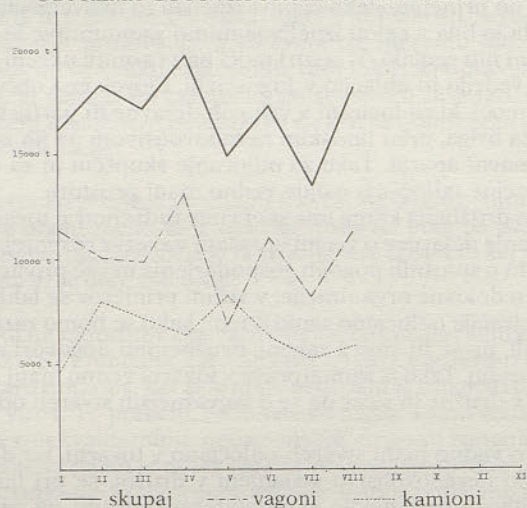

Diagram prikazanih dnevnih količin naloženih ton na kamione in vagoni in vseh nakladalnih mestih v mesecu avgustu je tipičen primer neenakomernega nakladanja v Železarni Štore. Sicer je krivulja dnevnih skupnih količin odpremljenega tovora v zadnjem času nekoliko enakomernjša od predhodnih let, vendar pa dnevi zadnjega tedna pred obračunskim zaključkom meseca še vedno občutno izstopajo. Iz diagrama je obenem tudi razvidno, da so »glavni« delovni dnevi v Železarni Štore od ponedeljka do petka, medtem ko v ostalih dnevih odpremo vrši le TOZD Elektroplavž.

ODPREMA GOTOVIH PROIZVODOV V LETU 1987

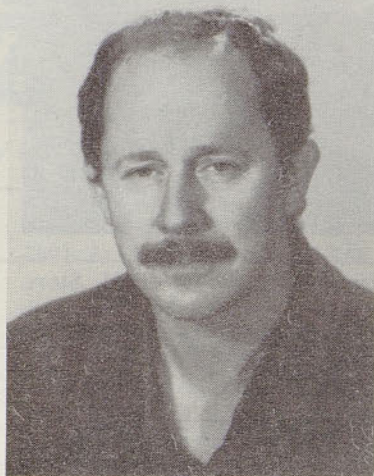
Odpremljene količine proizvodov Železarne Štore se v letu 1987 giblje od 13–19 tisoč ton na mesec. Od leta 1979 do leta 1986 so v Železarni Štore občutno padale količine proizvodov, ki smo jih iz železarne odpremljali z železniškimi vagoni, in to od 90 : 10 do 55 : 45 odstotkov v korist železnice. Za to je obstajalo več razlogov, od kvalitete opravljenih storitev do vodenja nepravilne politike v zvezi s prevozom tovorov v SFRJ. V letošnjem letu je opazen rahel padec zanimanja naših kupcev (le-ti sami v veliki meri izbirajo vrsto prevoza) do prevoza s cestnimi prevoznimi sredstvi, vzrok pa je potrebno iskati predvsem v veliki podražitvi storitev cestnih prevoznikov. V prvih mesecih letošnjega leta je razmerje naloženih količin 61 : 39 odstotkov v korist železnice in v Železarni Štore se stremi za tem, da bi se večina proizvodov odpremila po železnici. Letos smo na dobri poti, da se razmerje prevozov med železnico in cesto še izboljša v korist železnice. Edina izjema v nasprotni smeri je letos v železarni nastala meseca maja, ko je bilo po železnici pripeljano okoli 2000 ton manj zaradi izpada nakladanja surovega železa na Elektroplavžu.

Glede stroškov transporta je potrebno reči, da ti stroški predstavljajo po izračunih v Jugoslaviji približno 17 %, medtem ko se ta odstotek na zahodu giblje od 4–5 %. V okviru železarne se zavedamo, da bomo zmanjšanje transportnih stroškov dosegli le z boljšo organizacijo, racionalnejšim in modernejšim transportom. Dogaja se npr., da pride blago v železarno na paletah, mi ga potem razložimo ročno, ker nimamo rampe za razkladanje teh palet in ustreznega skladišča za paletizirano robo. Tako se pri nas obnašamo ob dejstvu, da je paletni transport v svetu prevladal.

Da bi naš notranji transport čim bolj racionalizirali, se dogovarjamo, da bi izdelali studijo logističnih stroškov v ŽS. K temu še nismo pristopili, smatramo pa, da bi se s spremljanjem in zmanjšanjem logističnih stroškov dalo precej prihraniti.

Na koncu bi želel poudariti, da je transport sestavni del proizvodnje in da je potrebno tudi v okviru racionalnejšega in cenejšega transporta iskati možnosti za večji finančni efekt naše proizvodnje.

AKTIVNOSTI SINDIKATA DO KONCA LETA 1987

Po razmeroma politično razgibanem poletju bo verjetno sledila še bolj vroča jesen. V družbi se problemi še poglobljajo in imajo svoj vpliv tudi na stanje v železarni. Da bi osvetlili trenutno politično situacijo v železarni ter aktivnosti, ki jih na področju političnega dela lahko pričakujemo, smo za izjavo o tem zaprosili Antona Franuliča, predsednika konference OOZS Železarnar Štore.

Železar:

V tem trenutku je za vse delavce železarnar najbolj aktualno vprašanje poslovanja delovne organizacije in kot posledica tega tudi rast osebnih dohodkov v pogojih več kot 100 % inflacije. Vsako zaostajanje osebnih dohodkov pomeni tudi siromašenje delavcev. Kaj namerava sindikat storiti za preprečevanje padanja standarda delavcev?

Franulič:

Znašli smo se v izredno težki gospodarski situaciji in v precepu, ki nosi s seboj vse možne gospodarske in družbeno-politične posledice. Pri tem ne smemo pozabiti, da strpnost naših delovnih ljudi ni neskončna. Padanje osebnega in družbenega standarda povzroča precejšnje nezadovoljstvo. Visoka rast cen v pogojih nenormalne inflacije in padanje realnega osebnega dohodka je hudo prizadelo vse delavce, predvsem pa seveda družine z nizkimi OD.

V lastni sredini, to je v Železarni Štore, bomo še naprej vodili akcije v smeri izboljšanja gospodarskih rezultatov, predvsem pa pri doseganju količinskih in finančnih planov, čim boljшему izkoriščanju proizvodnih kapacitet ob maksimalnem upoštevanju tehnološke in delovne discipline in doseganju kvalitete naših proizvodov in storitev, ob zmanjšanju izmečka, odpadkov in reklamacij. Pomembna področja so tudi stroški iz zaloge ter njihovo zmanjševanje, urejevanje in spremljanje normativne porabe, razvojna in inventivna dejavnost. V akcijah na teh področjih vidimo možnosti, za čim boljše poslovanje v Železarni Štore in za boljše osebne dohodke vseh zaposlenih. Nadaljevali bomo akcije na področju nagrajevanja ob upoštevanju predlogov, pripomb in pobud iz vseh sredin ter detaljne analize neuspelega referenduma, ki bo končana v mesecu septembru.

V širših družbeno-političnih skupnostih se bomo preko svojih delegatov borili predvsem za hitro, odločno in kvalitetno ukrepanje in hitrejša reakcije v odpravljanju vseh negativnih pojavov in gibanj v naši družbi ter zahtevati odgovornost na vseh nivojih za sprejemanje in izvajanje ukrepov za izboljšanje stanja.

Železar:

V železarni smo sicer v veliki meri odvisni od splošne situacije v družbi, pa vendar vsi skupaj ugotavljamo, da imamo tudi znotraj železarnar še precej slabosti. Novo vodstvo železarnar si je do konca leta postavilo program usmeritev in ukrepov za obdobje do konca letošnjega leta. Ta program je bil sprejet na delavskem svetu delovne organizacije. Kako se sindikat vključuje v realizacijo teh usmeritev in čemu boste dali največje poudarke pri svojem delu v času do konca letošnjega leta?

Franulič:

Sindikat se bo še naprej aktivno vključeval v vsa tista prizadevanja, programe usmeritev, akcijske programe in ukrepe ter predloge iz vseh sredin, ki bodo v tej zaostreni gospodarski situaciji, v okviru zakonskih možnosti in usmeritev, pomagali Železarni Štore k boljšim poslovnim rezultatom, vsem zaposlenim v naši DO pa k izboljšanju in stabilizaciji osebnega standarda. To je ena od naših osnovnih nalog v našem delu v času do konca letošnjega leta.

No, vsekakor pa ne bomo zanemarili tudi ostalih nalog, ki smo si jih zastavili v delovni usmeritvi oziroma programu dela za leto 1987.

Železar:

Na koncu nas zanima še, ali bo sindikat železarnar, tako kot se za delavce v neposredni proizvodnji zahteva vedno večja disciplina in boljše delo, zahteval tudi od poslovnih delavcev večjo odgovornost kot dosedaj?

Franulič:

V dvoletnem mandatnem obdobju, ki se izteka, smo na celi vrsti sesankov obravnavali ukrepe za boljše delo, tehnološko in delovno disciplino, odgovornost... Pri tem moram poudariti, da nismo nikdar govorili samo o disciplini in odgovornosti delavcev v neposredni proizvodnji, ampak smo povsod posebej poudarjali disciplino in osebno odgovornost vseh vodstvenih in vodilnih delavcev v Železarni Štore, ki morajo biti vzor dela in strokovne sposobnosti.

Pri takih usmeritvah mislimo vztrajati še naprej. Odgovornost na teh nivojih se mora krepiti. Še več! Delo teh delavcev mora dati ustrezne pozitivne rezultate, sicer bomo ukrepali in zahtevali kadrovske spremembe.

V okviru naših pravic, dolžnosti in odgovornosti bomo po potrebi sprožili postopke za ugotavljanje odgovornosti samoupravnih organov, poslovnih in strokovnih delavcev Železarnar Štore zaradi neučinkovitosti ali prepočasne reševanja problemov.

TELEKS, KI POJASNJUJE SPORNO OBJAVO

KOLEKTIVNI POSLOVODNI ODBOR

Dovolite nam, da se upravičimo za napako RTV Ljubljana, vezano za reportažni zapis pri Dnevniku 7. 9. 1987 o srednje frekvenčni peči.

Novinarju RTV tovarišu Šoparju je bil posredovan tekstualni del katerega je na svojo iniciativo spremenil. Tekstualni del je bil enotno dogovorjen v prisotnosti direktorja Inženiring Bled, tovariša Černeta.

Prosimo vas, da oprostite neljubo napako, zavedajoč se, da je projekt skupnega pomena in pomemben za družbo kot celoto.

Napako želimo popraviti z novo reportažo v »RO 27. Mart Novi Sad«, ko bo peč v funkciji.

Pošiljamo vam tudi prepis teksta:

Ko govorimo o razvoju elektroindukcijskih peči za livarstvo pri nas, lahko mirno trdimo, da se tega projekta ni nihče lotil s pravo vnetostjo za industrijsko proizvodnjo. To lahko podkrepimo z dejstvom, da je tovrstnega uvoza letno preko 10 mio DM. Največji delež imajo zahodnoevropski renomirani proizvajalci BBC in JUNKER.

Iz lastnih potreb Železarnar Štore smo se na kolegijalni entuziasmični način lotili razvoja tega zelo zahtevnega projekta. V letu 1982 je Inženiring Bled kot nosilec programa v okviru Inženiringa Slovenske Železarnar s sodelavo strokovnjakov Železarnar Štore pričel z razvojem elektroindukcijskih peči in realiziral 16 tonsko kanalno peč. Razvoj se je nadaljeval z osvojitvijo lončnih peči F mrežne frekvence, sedaj pa imamo pred seboj preizkušeno in funkcionalno srednje frekvenčno, ki deluje z močjo 2000 KVA in frekvenci 500 HZ in daje 4 tone taline na uro. Poudariti moram, da je ta proizvodnja rezultat skupnega dela:

- Inženiring Bled
- Železarnar Štore
- IJS (odd. za prof. elektrotehniko)
- EL fakulteta
- IMP ISO Slovenske Konjice.

Z usklajenim razvojno-tehnološkim znanjem smo do sedaj v Jugoslaviji naredili največjo tovrstno napravo. Za preizkušanje teh naprav smo izdelali lastno preizkuševališče. Ta elektroindukcijska peč je za kupca v Novem Sadu in je toliko pomembnejša, saj je bil ves razvoj narejen že na konkretni objekt, tako kot je bil primer že pri ostalih izvedenih projektih.

V fazi realizacije je tudi skupni projekt z zahodnonemškim partnerjem BBC iz Dortmunda za kupca TITAN Kamnik, kar nam daje v nadaljevanju razvoja in trženja možnosti za poslovno tehnično sodelovanje s tem renomiranim partnerjem.

Razvojni dosežek OZD, ki sodelujejo v tem projektu, je zelo pomemben prispevek k zmanjšanju odvisnosti uvoza naših livarjev, posebej zato ker so naše naprave tehnično enakovredne uvoženim.

Pozdrav IMP ISO, ing. A. Kračun

Kadrovske vesti

V mesecu juliju in avgustu so bile v naši organizaciji združenega dela naslednje kadrovske spremembe:

Novi člani naše delovne organizacije:

Hlupič Irena, upravni tehnik – DPG; Novak Janko, strojni ključavničar – obrat strojnega vzdrževanja; Medved Damjan, pridobivalec kovin – Livarna I; Bauer Antal, strugar – obrat strojnega vzdrževanja; Zupanc Romana, kuharica – DPG; Kukovič Peter, monter ogrevalnih naprav – obrat str. vzdrž.; Nunčič Zvonko, lesar širokega profila – GKSG; Planinšek Branko, električar – energetik – obrat el. vzdrž.; Kroflič Alijana, metalurški tehnik – Valjarna II; Horvat Tomislav, ing. stroj. – Livarna II; Muškotelc Jurij, električar-energetik – obrat el. vzdrž.; Čebular Danilo, strugar – obr. stroj. vzdrž.; Žerak Marko, električar-energetik – obr. el. vzdrž.; Gorjup Silvo, talilec livar – Jeklarna; Majer Peter, strojni ključavničar – obr. str. vzdrž.; Baumgartner Tomaž, oblikovalec kovin – obr. str. vzdrž.; Stankovič Zoran, strojni livar in jedrar – Jeklovlek; Stankovič Goran, strojni livar in jedrar – Jeklovlek; Čokl Matjaž, oblikovalec kovin – Jeklovlek; Jesenko Drago, preoblikovalec – Valjarna II; Smole Andreja, ekonomski tehnik – Sektor za kadre in spl. zadeve; Zvonar Danilo, oblikovalec kovin – obr. el. vzdrž.; Gradič Ivan, oblikovalec kovin – obr. str. vzdrž.

Iz JLA so se vrnili:

Krajnc Srečko, strugar – MO litina; Šalamon Zdenko, metalurški tehnik – Livarna I; Srebot Bojan, strojni ključavničar – jeklarna; Sebič Aleksander, strojni ključavničar – jeklovlek; Salobir Marjan, delavec – Jeklovlek; Romih Franc, livar in jedrar – Jeklovlek; Stefančič Simon, strojni ključ. – VTS; Agrež Ivan, strugar – obr. str. vzdrž.; Klakočar Damjan, orodjar – obr. str. vzdrž.; Antlejš Dušan, elektromehaničar – Jeklarna; Klinar Zlatko, privezovalec bremen – Jeklovlek; Cmok Martin, metalurški tehnik – Jeklarna; Popovič Nenad, dipl. ekon. – sektor za PKP; Tadžič Refik, strojni ključavničar – Jeklarna.

V JLA je odšel:

Kajba Srečko, uprav. jedrarskega stroja – Livarna II.

Z rednim odpovednim rokom so odšli:

Arih Franc, livar kalupar – Livarna I; Dvoršek Slavko, ing. el. tehnike – merilna služba; Oblak Vladimir, organizator – Priprava vzdrževanja.

Sporazumno z DO so odšli:

Keše Drago, strojni ključavničar – Jeklarna; Knafelc Stanislav, dela-

vec – Valjarna II; Pistivšek Anton, strugar – MO valji; Arzenšek Vojko, dipl. ekon. – Sektor trženja.

Samovoljno so zapustili DO:

Ohnjec Dragutin, žerjavovodja – valjarna II; Lončarič Alojz, delavec – Jeklarna; Vlahovič Zlatko, delavec – el. plavž.

UPOKOJENI

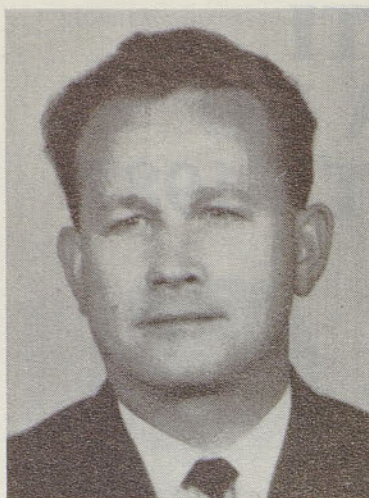
TREBOVC Ivan, rojen 3. 7. 1932, stanujoč Zlateče 5, p. Šentjur. V Železarni se je zaposlil leta 1957 kot jedrar v livarni II. V tej TOZD je opravljal še dela kurjača sušilne in žarilne peči ter brusača litine. Leta 1968 je bil premeščen v Livarno I. na dela in naloge čistilca litine. Pred upokojitvijo pa je opravljal livarske sušilne in žarilne peči.

4. 7. 1987 je bil predčasno upoklojen.

ZAGORIČNIK Magda, rojena 29. 12. 1933, stanujoča Vrunčeva 25 d, Celje. Skozi vso delovno dobo je delala v Sektorju za investicije in razvoj. Najprej je opravljala dela in naloge tehničnega risarja, pred upokojitvijo pa je risala detajle in tuširala načrte.

31. 7. 1987 je bila redno upokojena.

JAGER Emil, rojen 13. 5. 1927, stanujoč Razgledna ul. 21, Store. Prva njegova zaposlitev v železarni je bila leta 1946. Po odsluženju vojaškega roka si je v letu 1949 ponovno pridobil lastnosti delavca naše DO. Delal je v TOZD Mehanska obdelava. Sprva je delal kot delovodja, kasneje pa je napredoval za vodjo ročne obdelave in transp. Ta dela je opravljal vse do upokojitve.

13. 7. 1987 je bil redno upokojen.

PLAHUTA Mihael, rojen 5. 1. 1929, stanujoč Kovinarska ul. 22, Store. V železarni se je zaposlil leta 1951, nakar je odšel v JLA. Po vrnitvi je opravljal dela praktikanta v valjarni. Leta 1954 je bil premeščen v TOZD Elektroplavž za asistenta proizvodnje. Leta 1970 je postal vodja TOZD vse do leta 1985, nakar je bil premeščen v sektor za RRI na dela in naloge »razisk. proizvodnje groblja«.

8. 8. 1987 je bil redno upokojen.

Zahvala ob odhodu v pokoj

Vsem sodelavcem Mehanske obdelave se iskreno zahvaljujem za izkazano pozornost ob odhodu v pokoj in jim želim še veliko delovnih uspehov.

Jager Emil

ŠUMEJ Friderik, rojen 23. 2. 1926, stanujoč Cesta Kozjanskega odreda 7, Store. V naši DO se je zaposlil že leta 1946. Po odsluženju vojaškega roka se je v letu 1949 ponovno zaposlil v naši DO. Nekaj časa je delal v valjarni, nato je bil premeščen v avto oddelek na dela in naloge šoferja tovornega avtomobila. Dolga leta je opravljal dela šoferja, pred upokojitvijo pa je bil prerazporejen na upravljanje hidrav. in pnevmats. garažnih naprav in pripravl.

31. 8. 1987 je bil redno upokojen.

SPRAJČER Viktor, rojen 18. 4. 1927, stanujoč Šaranovičeva 7 c, Celje. Prva njegova zaposlitev v železarni je bila od leta 1954 do 1956. V letu 1957 si je ponovno pridobil lastnosti delavca naše DO kot livar kalupar v Livarni II. Leta 1968 je bil premeščen v Livarno I. na dela in naloge livarja – jedrarja. Zahtevnejša livarska dela je opravljal vse do upokojitve.

31. 8. 1987 je bil redno upokojen.

V prejšnji številki našega glasila nam jo je zagodel tiskarski škrat kar večkrat, zato moramo to popraviti. Tako je v članku o uvrstitvah naših kovinarjev pravilno Tržan Franc in ne Marjan oziroma Drago. Med kadrovskimi vestmi pa Drogenik Irena ni dipl. ing. kmetijstva ampak dipl. ing. kemije in na zadnji strani je zahvalo dal sin Tine in ne Tone. Oproščamo se vsem prizadetim.

ŠTORSKI ŽELEZAR – glasilo OZD Slovenske železarnice ŽELEZARNA ŠTORE – izhaja enkrat mesečno – Uredniški odbor: Tomažin Ana, Verbič Stane, Kragelj Jože, Marolt Boris, Kocman Vojko, Renčelj Vlado, Grosek Rajko – odgovorni in glavni urednik Pungartnik Oto. Po mnenju republiškega sekretariata za prosveto in kulturo Ljubljana, je časopis oproščen davka od prometa proizvodov (Št. 421 – 1/72 z dne 20. 2. 1974) – tisk Aero Celje – TOZD Grafika – rokopisov ne vračamo.